

NOSLĒGUMA PĀRSKATS PAR PROJEKTA ĪSTENOŠANU

Projekta nosaukums:	Maksimāli pieļaujamais medījamo dzīvnieku populāciju blīvums un minimālais jeb kritiskais populāciju lielums
Projekta īstenotājs:	Latvijas valsts mežzinātnes institūts „Silava”

1. Piešķirtā finansējuma apstiprinājums

Finansēšanas līguma/vienošanas	
numurs	datums
2013/53	08.04.2013

2. Informācija par projekta finansējuma apjomu

MSAF finansējums, LVL		Projekta kopējas izmaksas, LVL
Piešķirtā summa	15499	15499
Izlietotā summa	15499	
Atlikums	0	

3. Projekta īstenošanas laiks

No	2013.gada	8.	aprīļa	līdz	2013.gada	15.	novembrim
----	-----------	----	--------	------	-----------	-----	-----------

4. Projekta īss apraksts (ietver informāciju par projekta ieviešanas ģeogrāfisko vietu, mērķiem, sasniegtajiem rezultātiem un projekta ilgspēju)

Pētījuma mērķis ir, balstoties uz zinātniskās literatūras analīzi, ekspertu pieredzi un diskusiju ceļā izstrādātu metodiku, atrast netiešus, pietiekami vienkārši konstatējamus rādītājus, kas saista dzīvnieku skaitu un populāciju blīvumu ar to apdzīvoto vidi un norāda virzienus un apjomus, kādos populācija ir jāregulē.

Par izpēti sugām izvēlēti aļņi, staltbrieži, stirnas, meža cūkas.

Apzinot dažādus projekta pētījumiem būtiskus faktorus un parametrus, izvēlēti kritēriji piemērotu parauglaukumu atlasei un atlasīti 60 kvadrāti (10x10km), kuru parametri vistuvāk atbilst Latvijas vidējiem rādītājiem. Šajā gadā izvēlētajos parauglaukumos pabeigta informācijas ieguve par pārnadžu barošanās apstākļiem, vecuma struktūru, auglību, mežsaimniecībai un lauksaimniecībai nodarītajiem postījumiem.

Auglības pētījumiem iegūtais materiāls sniedz informāciju par staltbriežu un aļņu govju reproduktīvo stāvokli. Līdzšinējie dati uzrāda tendenci, ka jaunās gotiņas apaugļojas vēlāk sezonā, savukārt vidēji vecās un vecās – riesta sezonas sākumā. Konstatēts arī, ka gan staltbriežu, gan aļņu govju vairošanās procesā iesaistās jau otrajā dzīves gadā, savukārt embriju dzimumstruktūrā novērots sadalījums par labu tēviņiem, kur tēviņu ir vairāk nekā mātīšu.

Kokaugu postījumu uzskaites neuzrādīja būtiskus postījumus nevienā no šī gada izpēti teritorijām. Vietās, kur postījumi apsekoti vairākus gadus pēc kārtas (monitoringa teritorijas), ievērojamas postījumu procentu izmaiņas, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, nav konstatētas.

Apsekoti dažādu kultūraugu lauki, lai konstatētu lauksaimniecībai nodarītos postījumus. Dati par 60 izpēti teritorijām parāda, ka postījumu procents variē no 0 līdz 20%. Postījumus galvenokārt nodara meža cūkas.

Vasaras apkodumu uzskaites parāda, ka barošanās biotopi tiek izmantoti maz vai optimāli.

Dati par nomedīto aļņu un staltbriežu vecumu atsevišķās pētījumu teritorijās parāda, ka pagājušajās četrās medību sezonās nomedīti galvenokārt jauni un vidēja vecuma abu dzimumu dzīvnieki.

Ievākti izpēti teritorijas raksturojoši dati no mežniecībām, kas līdz ar citiem datiem uzkrāti datu bāzēs tālākai analīzei.

5. Projekta ietvaros veiktie pasākumi saskaņā ar darba uzdevumiem

Darba uzdevums	Veikto pasākumu apraksts	Pasākuma rezultāts (ietekme uz sabiedrību, ieguldījums medību saimniecības attīstībā.)	Pasākuma un rezultāta dokumentāls apliecinājums (līgumu, rēķinu u.c. dokumentu datums, nr., priekšmets)
1. Semināra organizēšana, lai iepazīstinātu interesentus ar projekta mērķiem, darba gaitu un plānotajiem rezultātiem.	2013. gada 12. jūnijā LVMI „Silava” telpās organizēts informatīvs seminārs.	Semināra dalībnieki iepazīstināti ar projekta sagatavošanas un izstrādes gaitu un līdz šim iegūtajiem rezultātiem. Tika pārrunātas pētījuma datu ieguves metodes un tālākā rezultātu apstrāde.	Semināra dalībnieku saraksta kopija pievienota pārskatam.

<p>2. 2012./2013.gada medību sezonā nomedīto aļņu un staltbriežu auglības materiāla izpēte pārnadžu monitoringa teritorijās.</p>	<p>Ievākti un analizēti 5 staltbriežu govju un 7 aļņu govju reproduktīvo orgānu sistēmu paraugi.</p>	<p>Rezultāti papildina iepriekšējos gados novērotās tendences attiecībā uz riesta sezonu sākumu un maksimumu, vairojošos govju vecumu un embriju dzimumstruktūru.</p>	<p>Rīkojums par darba algu: Gundega Aizupiete - rīkojums 68/p, Degvielas rēķini nr.: VIRŠI AS, 2913040060R.</p>
<p>3. Kokaugu postījumu un pārnadžu ziemas ekskrementu uzskaites saimnieciski nozīmīgo koku sugu audzēs izvēlētajos parauglaukumos.</p>	<p>20 kvadrātos veiktas skujkoku postījumu un pārnadžu ziemas ekskrementu uzskaites. Katrā kvadrātā uzskaitīti līdz 30 parauglaukumi (atsevišķās teritorijās dabas apstākļu dēļ nebija iespējams veikt 30 uzskaitījumus). Pavisam apsekots 391 parauglaukums. Šajās teritorijās veikta arī pārnadžu ekskrementu uzskaitē. Papildus veiktas uzskaites arī Pārnadžu monitoringa teritorijās (apsekots 251 parauglaukums), lai būtu iespēja datus salīdzināt ar iepriekšējo gadu datiem.</p>	<p>Vidējais postījumu procents apsekotajās teritorijās bija 7,8%. Vairāk postījumu konstatēts priežu kociņiem (vid. 9,4%). Egļu kociņiem postījumi konstatēti vidēji 5,1% gadījumos. Pārnadžu monitoringa teritorijās postījumi ir līdzīgi iepriekšējo gadu datiem. Postījumi 2013. gadā variē no 5,1 līdz 18,9% (vidēji 9,2%). Līdzīgi kā iepriekšējos gados, nevienā no teritorijām postījumi nav uzskatāmi par nozīmīgiem no bioloģiskā viedokļa un šāda postījumu procenta variēšana pa gadiem ir normāla parādība, ko ietekmē dažādi faktori. Pārnadžu ekskrementu uzskaites dati papildina un apstiprina iepriekšējos gados novēroto attiecībā uz dzīvnieku sastopamību un nopostītajām koku sugām.</p>	<p>Rīkojumi par darba algu: Arvīds Priedītis - rīkojums 64/p, Aivars Ornicāns - rīkojums 66/p, Jānis Baumanis - rīkojums 65/p, Agrita Žunna - rīkojums 67/p, Gundega Aizupiete - rīkojums 68/p. Komandējumu pārskati: 24.05.2013., 39/189; 31.05.2013., 39/198 un 39/190. Degvielas rēķini nr.: STATOIL LATVIJA SIA, 1040534159, 1040544303; VIRŠI A, 2913050068R. LMT SIA rēķins nr. 40034308104. Transporta uzturēšana – avansa norēķini: 03.05.2013., AC 86220; 07.05.2013., DF 59973; 26.04.2013., 00018831.</p>
<p>4. Datu uzkrāšana standartizētajās veidlapās,</p>	<p>Laika posmā no jūlija beigām līdz augusta vidum tika veiktas</p>	<p>Šogad apsekoti auzu, kviešu, miežu, rudzu, kartupeļu un tritikāles lauki. Konstatēts, ka galvenokārt postījumus</p>	<p>Rīkojumi par darba algu: Aivars Ornicāns - rīkojums 66/p, Jānis Baumanis</p>

<p>ar prioritāti konstatēt un reģistrēt postījumus lauksaimniecībai.</p>	<p>uzskaites kvadrātu teritorijās esošajās lauksaimniecības zemēs, lai konstatētu pārnadžu nodarītos postījumus kultūrām. Katrā kvadrātā iespēju robežās, atkarībā no lauksaimniecības zemju sastopamības, apsekoti līdz 20 kultūraugu lauki. Divu kvadrātu platībās lauksaimniecības zemes nebija sastopamas, līdz ar to uzskaites laukumi netika veidoti.</p>	<p>nodara meža cūkas, retāk – staltbrieži vai stirnas. Apskatītajos kvadrātos lielākajā daļā parauglaukumu un līdz ar to arī vidēji visā kvadrāta teritorijā postījumi nepārsniedza 10%. Pāris parauglaukumos konstatēti postījumi līdz 20 – 40%.</p> <p>Ievākti dati par visām 60 izpētes teritorijām. Vidējais postījumu procents tajās variē no 0 līdz 20 %.</p>	<p>- rīkojums 65/p, Agrita Žunna - rīkojums 67/p, Gundega Aizupiete - rīkojums 68/p. Komandējumu pārskati: 31.07.2013., 65/319; 23.08.2013., 75/385; 28.08.2013., 75/450 un 75/378. Degvielas rēķini nr.: LATVIJA STATOIL SIA, 1040564921, 1040575317; VIRŠI A, 2913070091R, 2913080082R. LMT SIA rēķins nr. 70034308107. Transporta uzturēšana – avansa norēķins: 08.08.2013., DE 140698.</p>
<p>5. Kokaugu vasaras apkodumu uzskaites izvēlētajos parauglaukumos.</p>	<p>Katrā kvadrātā iespēju robežās apsekotas līdz 30 cirsma vai aizaugošas lauces, katrā no tām uzskaitot vidēji 200 kociņus.</p>	<p>Apkodumu uzskaites raksturo pārnadžu barošanās bāzi un dzīvnieku radīto slodzi uz biotopu. Apkodumu procents šogad apskatītajos kvadrātos bija vidēji 15,1%, savukārt četros izpētes gados apskatītajās 60 teritorijās – vidēji 17,4%. Tātad vasaras barošanās biotopu noslodze ir samērā maza. Ugāles un Kuldīgas kvadrātos noslodze bija ievērojami lielāka, taču tā iekļaujas optimālās robežās.</p> <p>Salīdzinot apkodumus pārnadžu monitoringa teritorijās ar iepriekšējo gadu datiem, konstatēts, ka vairākās teritorijās apkodumu procents nedaudz samazinājies.</p>	<p>Rīkojumi par darba algu: Arvīds Priedītis - rīkojums 64/p, Aivars Ornicāns - rīkojums 66/p, Jānis Baumanis - rīkojums 65/p, Agrita Žunna - rīkojums 67/p, Gundega Aizupiete - rīkojums 68/p. Komandējumu pārskati: 06.09.2013., 82/481; 20.09.2013., 82/468 un 82/480; 25.09.2013., 82/482. Degvielas rēķini nr.: LATVIJA STATOIL SIA, 1040585866; VIRŠI A, 2913090081R. Transporta uzturēšana – rēķini: 12.09.2013., 12.09.04.; 12.09.2013., 527204/00/01; 10.10.2013., 527204/00/02.</p>

<p>6. 2012./2013.gada medību sezonā nomedīto aļņu un staltbriežu vecuma noteikšana.</p>	<p>2012./ 2013. gada sezonā vecuma noteikšanai ievākti 27 staltbriežu buļļu un 1 govs apakšžoklis. No nomedītajiem aļņiem ievākti 6 apakšžokļi – 5 no 2,5 līdz 6,5 gadus veciem buļļiem un 1 no 6,5 gadus vecas govs.</p>	<p>Nomedīto dzīvnieku dati dod iespēju spriest par pārnadžu populāciju vecuma struktūru un novērot iespējamās izmaiņas, kas galvenokārt rodas medību ietekmes rezultātā. Izvērstāka analīze dotu iespēju sniegt medniekiem informāciju par populāciju struktūru un ieteicamāko medību resursu apsaimniekošanas veidu.</p> <p>Apkopojot četru pēdējo medību sezonu datus, konstatēts, ka lielākā daļa nomedīto dzīvnieku bija jauni (vecumā līdz 4,5 gadiem) un vidēji veci.</p>	<p>Rīkojumi par darba algu: Gundega Aizupiete - rīkojums 68/p.</p>
<p>7. Materiāla ievākšana no nomedītajiem dzīvniekiem pārnadžu monitoringa teritorijās.</p>	<p>Sākoties aļņu un staltbriežu medību sezonām, tiek ievākts izpētei nepieciešamais materiāls no nomedītajiem dzīvniekiem.</p>	<p>Tā kā medību sezona vēl nav noslēgusies, tad nepieciešamā materiāla ievākšana turpinās. Iegūtie dati papildinās informāciju par populāciju dzimuma-vecuma struktūru un reproduktivitāti.</p>	<p>Rīkojumi par darba algu: Aivars Ornicāns - rīkojums 66/p, Gundega Aizupiete - rīkojums 68/p. Uzņēmuma līgumi: Nr. 14, Nr. 15, Nr. 16, Nr. 17, Nr. 18, Nr. 20, Nr. 21. LMT SIA rēķini nr. 50034308108, 30034308109.</p>
<p>8. Datu apkopošana elektroniskā formātā un datu analīzes turpināšana.</p>	<p>Ievākti dati no mežniecībām, kā arī visi pārējie dati uzkrāti elektroniskās veidlapās un datu bāzēs.</p>	<p>Veiktas sākotnējās datu analīzes 2010.-2013. gados ievāktajiem datiem.</p>	<p>Rīkojumi par darba algu: Agrita Žunna - rīkojums 67/p, Jānis Ozoliņš - rīkojums 69/p. Degvielas rēķins nr.: LATVIJA STATOIL SIA, 1040554596; VIRŠI A , 2913060069R. LMT SIA rēķini nr. 20034308105, 90034308106.</p>

6. Publicitāte

Aprakstiet, kāda veida publicitāte bija Jūsu projektam (pievienojiet preses, informatīvos u.c. materiālus).

Publicitātes avots (atzīmēt ar X)	Apraksts (Īss apraksts par projekta publicitāti attiecīgajā medijā)	
<i>TV</i>		
<i>Radio</i>		
<i>Prese</i>		
<i>Internets</i>	X	www.silava.lv
<i>Citi</i>		

Apstiprinu, ka Medību saimniecības attīstības fonda līdzekļi izlietoti paredzētajiem mērķiem, līguma tamē un darba uzdevumos norādīto pasākumu īstenošanai un atbilstoši šim pārskatam.

Datums: 15.11.2013.

Jurgis Jansons

(Projekta īstenošanas organizācijas/uzņēmuma/
komersanta vadītāja/direktora vārds, uzvārds)

(paraksts)

Sandra Deičmane

(Projekta īstenošanas grāmatveža vārds, uzvārds)

(paraksts)

Z.v.

Agrita Žunna

(Projekta atbildīgā darbinieka vārds, uzvārds)

(paraksts)

Pārskatu sagatavoja:

vārds, uzvārds:	Agrita Žunna
ieņemamais amats:	LVMI „Silava” zinātniskā asistente, projekta vadītāja
tālrunis:	
e-pasts:	agrita.z@gmail.com